

6. LeMay C., Kantor M. Mission With LeMay: My Story. Garden City, NY: Doubleday, 1965. 565 p.
7. MiГ-21ПФ в музеї. Aviamuseum. URL: <https://aviamuseum.com.ua/ru/exposition/exposition/kb-mig/193-mig-21pf>
8. MiГ-21ПФ літак. Flot3000. URL: <https://flot3000.com/ru/file/9395>
9. Operation Bolo: The Air Battle That Changed the War. War History. 23 травня 2020 р. URL: <https://warhistory.org/@msw/article/operation-bolo>
10. Robin Olds: An Air Force Legend. Holloman Air Force Base. 4 квітня 2016 р. URL: <https://www.holloman.af.mil/Article-Display/Article/712735/robin-olds-an-air-force-legend/>
11. Чмихало Г. Індокитай. В'єтнамська війна. Дніпро: ЛІРА, 2022. 240 с.

Коваленко Михайло

Донецький національний університет імені Василя Стуса

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ В УМОВАХ ДРУГОГО ПРЕЗИДЕНТСТВА ДОНАЛЬДА ТРАМПА: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Ключові слова: американсько-українські відносини, Дональд Трамп, російсько-українська війна, зовнішня політика США, міжнародна підтримка.

Keywords: US-Ukrainian relations, Donald Trump, Russian-Ukrainian war, US foreign policy, international support.

Друге президентство Дональда Трампа, яке розпочалося 20 січня 2025 р., стало новим етапом у розвитку американсько-українських відносин на тлі російсько-української війни, що триває вже понад три роки. Інавгураційна промова Трампа містила обіцянку «зробити Америку знову великою», що включала перегляд зовнішньополітичних пріоритетів і скорочення витрат на міжнародні конфлікти [1]. Цей підхід одразу викликав занепокоєння в Україні, яка з 2022 року значною мірою залежить від американської військової та економічної підтримки. Мета цього дослідження – визначити можливий вплив політики Трампа під час другої каденції на американсько-українські відносини, оцінити її наслідки для підтримки України в умовах війни та окреслити можливі сценарії розвитку партнерства між двома країнами. Особлива увага приділяється змінам у зовнішньополітичному курсі та їх відображенню в аналітичних звітах і медіа, громадській думці в США.

Однією з ключових подій стала зустріч Трампа з Президентом України Володимиром Зеленським 28 лютого 2025 р. у Білому домі. За даними Reuters, зустріч завершилася напружено: Трамп звинуватив Зеленського у «небажанні йти на компроміси» та заявив, що «США не можуть бути світовим поліцейським», натякаючи на можливе скорочення допомоги [4]. Зеленський натомість наголосив, що без американської підтримки Україна не зможе стримувати російську агресію, що відображено в його інтерв'ю TIME [8].

Аналітики Council on Foreign Relations зазначають, що Трамп прагне «швидкого завершення війни» через прямі переговори з Росією, що може передбачати територіальні поступки з боку України [2]. Ця позиція контрастує з політикою

адміністрації Байдена, яка зосереджувалася на безумовній підтримці України, включно з наданням систем HIMARS, танків Abrams і літаків F-16. На нашу думку, підхід Трампа має вигляд спроби повернутися до реалізму в зовнішній політиці, де національні інтереси США ставляться вище за ідеологічно обумовлені зобов'язання. Однак це може виявитися недалекоглядним, адже ослаблення України посилить позиції Росії в регіоні, що в довгостроковій перспективі загрожує і американським інтересам у Європі. Центр стратегічних і міжнародних досліджень (CSIS) у звіті від 28 січня 2025 р. прогнозує, що Трамп застосує «примусову дипломатію», пропонуючи Росії економічні стимули (зняття частини санкцій) в обмін на припинення бойових дій [6]. Проте автори звіту застерігають, що без чітких гарантій безпеки для України, зокрема членства в НАТО чи двосторонніх угод зі США, це може призвести до довгострокової дестабілізації регіону [6].

Громадська думка в США щодо політики Трампа залишається неоднозначною. Опитування Economist / YouGov, проведене 23–25 лютого 2025 р., показало, що 45 % американців не схвалюють його підхід до російсько-української війни, тоді як 40 % підтримують [3]. Детальний аналіз результатів демонструє чіткий партійний розкол: 61 % республіканців схвалюють дії Трампа, вважаючи їх «прагматичними», тоді як 74 % демократів відкидають їх як «зраду союзника» [3]. Динаміка розподілу думок, наведена у звіті, підкреслює зростання ізоляціоністських настроїв серед виборців Республіканської партії. Водночас Reuters-Ipsos (10 березня 2025 р.) фіксує погіршення загального ставлення до зовнішньої політики Трампа: з 37 % несхвалення у січні до 50 % у березні [1]. Ця тенденція частково пояснюється медійним висвітленням подій, зокрема критичними статтями в The New York Times і CNN про «зменшення американського лідерства» після рішення Трампа призупинити обмін розвідданими з Україною в лютому 2025 р. [8]. Ставлення американців до НАТО також зазнало змін. Звіт Pew Research Center від 14 лютого 2025 р. показує, що підтримка Альянсу серед республіканців знизилася з 51 % у 2024 р. до 47 % у 2025 р. [5]. Графік цього тренду, представлений у звіті, ілюструє вплив риторики Трампа, який неодноразово називав НАТО «застарілим» під час передвиборчої кампанії 2024 р. Для України це створює додаткові виклики, адже її інтеграція до Альянсу залежить від американської підтримки. Водночас європейські партнери, як-от Франція та Німеччина, висловили готовність компенсувати можливе скорочення американської допомоги, про що свідчить заява канцлера Німеччини Олафа Шольца від 5 березня 2025 р. про додаткові €10 млрд для України [7].

Економічна та військова підтримка України союзниками НАТО стала ще однією сферою напруження. Згідно з Kiel Institute for the World Economy, станом на лютий 2025 р. США надали Україні €114,2 млрд, що становить значну частину загальної допомоги, тоді як країни ЄС разом виділили €132,3 млрд [7]. Проте Трамп у промові від 4 березня 2025 р. завищив американський внесок до \$350 млрд, що було спростовано аналітиками [8]. Такі заяви, ймовірно, спрямовані на внутрішню аудиторію, щоб виправдати скорочення фінансування. Наслідки вже помітні: за даними TIME, призупинення обміну розвідданими у лютому призвело до втрат українських сил у Курській області, де Росія розгорнула

додаткові підрозділи [8]. Ще одним фактором стала ініціатива Трампа щодо «мирного плану», про який він натякнув у Twitter 6 березня 2025 р., запропонувавши «нейтральний статус» для України в обмін на припинення вогню [1]. Ця пропозиція викликала обурення в Києві, де її назвали «капітуляцією перед Росією», а також критику з боку сенаторів-демократів, як-от Чак Шумер, який заявив, що «Трамп продає Україну задешево» [4]. Проте серед республіканців ідея знайшла підтримку: опитування Economist / YouGov показало, що 52 % прихильників партії вважають «нейтралітет» прийнятним рішенням [3].

У висновку можна сказати, що американсько-українські відносини у 2025 р. суттєво ускладнилися, водночас політика Трампа визначає не лише долю двостороннього партнерства, а й ширший геополітичний ландшафт. З одного боку, його прагнення до переговорів із Росією відкриває можливості для деескалації, що могло б зменшити людські втрати та економічний тягар війни. З іншого боку, скорочення підтримки США, як свідчать дані CSIS і TIME, загрожує послабленням України на фронті [6; 8]. Опитування Economist / YouGov і Pew Research Center підкреслюють зростання ізоляціонізму в США, що може призвести до перекладання відповідальності за Україну на європейських союзників. Для України це означає необхідність адаптації до нової реальності: пошук альтернативних джерел підтримки (наприклад, посилення співпраці з ЄС і Великою Британією) та розробка стратегії протидії тиску з боку США щодо поступок Росії [3; 5].

Водночас позиція Трампа може стати каталізатором для переосмислення американської зовнішньої політики, якщо його «мирний план» зазнає невдачі через опір Кремля чи внутрішній спротив у Конгресі. Перспективи залишаються невизначеними: якщо США остаточно втратять інтерес до російсько-української війни, Україна ризикує втратити стратегічного партнера, що змінить баланс сил у Східній Європі. Однак активна дипломатія Києва та підтримка Європи, як показує приклад Німеччини [7], можуть частково компенсувати цей розрив. На нашу думку, Трамп недооцінює стратегічну важливість України для безпеки Європи. Якщо США вийдуть із гри, це може спровокувати ланцюгову реакцію – від посилення Росії до дестабілізації Балтійських країн. Україні варто не лише шукати нових союзників, а й активніше використовувати інформаційну дипломатію, щоб переконати американське суспільство в необхідності підтримки.

Подальші дослідження мають зосередитися на трьох напрямках: 1) аналізі реакції європейських країн на політику Трампа, зокрема через призму їх внесків у підтримку України; 2) оцінці довгострокових наслідків «примусової дипломатії» для стабільності регіону; 3) вивченні внутрішньополітичних факторів у США, які можуть вплинути на зміну курсу Трампа, наприклад, тиск Конгресу чи вибори 2026 року. Отже, другий термін Трампа стає випробуванням не лише для американсько-українських відносин, а й для глобальної ролі США як гаранта світового ліберального порядку.

Джерела та література

1. Reuters-Ipsos Poll. Three Weeks that Changed the World: How Trump Turned Against Ukraine and Europe. *Reuters*. March 10, 2025. URL: <https://www.reuters.com/investigations/3-weeks-that-changed-world-how-trump-turned-against-ukraine-europe-2025-03-10/>

2. Council on Foreign Relations. Securing Ukraine's Future: What Should the United States Do? *CFR*. January 29, 2025. URL: <https://www.cfr.org/article/securing-ukraines-future-what-should-united-states-do>
3. Economist / YouGov Poll. Donald Trump's Administration and Policies. *YouGov*. February 23–25, 2025. URL: <https://today.yougov.com/politics/articles/51692-donald-trump-administration-policies-government-cuts-attitudes-other-countries-february-23-25-2025-economist-yougov-poll>
4. Trump says Ukraine willing to negotiate, Russia 'ready for peace'. *Reuters*. March 5, 2025. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/trump-halts-all-us-military-aid-ukraine-white-house-official-says-2025-03-04/>
5. US Views of Ukraine Aid, NATO and European Defense in 2025. *Pew Research Center*. February 14, 2025. URL: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2025/02/14/americans-views-of-the-war-in-ukraine-continue-to-differ-by-party/>
6. Can Trump Persuade Putin to Make Peace in Ukraine? *Center for Strategic and International Studies (CSIS)*. January 28, 2025. URL: <https://www.csis.org/analysis/can-trump-persuade-putin-make-peace-ukraine>
7. Ukraine support after 3 years of war: Aid flows remain low but steady – Shift towards weapons procurement. *Kiel Institute for the World Economy*. February 14, 2025. URL: <https://www.ifw-kiel.de/publications/news/ukraine-support-after-3-years-of-war-aid-flows-remain-low-but-steady-shift-towards-weapons-procurement/>
8. Hundreds Dead: Inside the Trump Ukraine Fallout. *TIME*. March 7, 2025. URL: <https://time.com/7265679/satellites-front-failing-hundreds-dead-fallout-trump-ukraine-aid-pause/>

Король Дмитро

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ВПЛИВ «ДОВГОЇ ТЕЛЕГРАМИ» ДЖОРДЖА КЕННАНА НА СТАНОВЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ СТРИМУВАННЯ КОМУНІЗМУ

Ключові слова: стратегія стримування, США, СРСР.

Keywords: containment strategy, USA, USSR.

Стратегія стримування, сформульована Джорджем Кеннаном, стала наріжним каменем зовнішньої політики США у другій половині XX століття. Її поява була зумовлена низкою історичних, ідеологічних та політичних чинників. Основна мета цього дослідження – визначити ключові передумови, що призвели до виникнення цієї стратегії саме в такому вигляді. Водночас, оскільки тема є надзвичайно широкою та багатовимірною, розгляд сутності самої концепції стримування та її подальшої еволюції буде проведено у майбутніх дослідженнях.

Політика стримування комунізму була інноваційним підходом у міжнародних відносинах. Вона вплинула на конфігурацію світової системи безпеки та визначила характер відносин між США та СРСР. Розуміння її походження дає змогу краще оцінити механізми формування стратегічного мислення в умовах глобального протистояння.

22 лютого 1946 р. із посольства США в Москві до Вашингтона була відправлена секретна аналітична телеграма. Вона містила понад 5 000 слів і стала найдовшою в історії Держдепартаменту США, через що отримала свою назву. Цей документ був підготовлений у відповідь на запит Міністерства фінансів США щодо причин відмови СРСР від участі у створенні Міжнародного валют-